

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului legii bugetului
asigurărilor sociale de stat pe anul 2023**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul muncii
și protecției sociale

Marcel Spatari

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
LEGEA
bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 se aprobă la venituri în sumă de 38735604,7 mii de lei și la cheltuieli în sumă de 38735604,7 mii de lei.

Art. 2. – (1) Sinteza bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 se prezintă în anexa nr. 1.

(2) Subprogramele de cheltuieli ale bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 se prezintă în anexa nr. 2.

Art. 3. – (1) Contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii specificați la pct. 1.6, 1.7 și 1.8 din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale se stabilește în mărime de 14 700 de lei.

(2) Contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) calculată pentru plătitorii specificați la pct. 1.6¹ din anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale se stabilește în mărime de 27 772 de lei.

(3) Contribuția de asigurări sociale de stat în sumă fixă anuală (taxa fixă anuală) pentru categoriile de persoane care nu sunt menționate în anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale și care pot fi asigurate pe bază de contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale se stabilește în mărime de 14 700 de lei pe an, iar în cazul persoanelor fizice proprietari sau arendași de terenuri agricole care lucrează terenul în mod individual – în mărime de 3744 de lei pe an, dar nu mai puțin de 1/12 din sumele respective lunar, ceea ce reprezintă perioada asigurată care se include în stagiul de cotizare pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă și a ajutorului de deces.

Art. 4. – Cuantumul majorărilor de întârziere prevăzute la art. 28 din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale se stabilește în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Art. 5. – (1) Ministerul Finanțelor virează mijloacele financiare prevăzute de prezenta lege de la bugetul de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat pe conturile de plăți ale Casei Naționale de Asigurări Sociale destinate prestațiilor sociale de la bugetul de stat.

(2) Plata prestațiilor sociale de la bugetul de stat se efectuează după virarea sumelor respective de la bugetul de stat pe conturile de plăți ale Casei Naționale de Asigurări Sociale destinate prestațiilor sociale de la bugetul de stat.

Art. 6. – Tipurile de prestații sociale acordate unor categorii de populație a căror finanțare se efectuează de la bugetul de stat prin intermediul Casei Naționale de Asigurări Sociale se prezintă în anexa nr. 3.

Art. 7. – (1) Prestațiile sociale acordate din bugetul asigurărilor sociale de stat pentru angajații a căror identitate și calitate se încadrează în condițiile Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat se calculează și se plătesc de către angajator. Casa Națională de Asigurări Sociale transferă angajatorului sumele necesare pentru plata prestațiilor sociale conform prevederilor actelor normative.

(2) Prestațiile sociale acordate persoanelor deținute în instituțiile penitenciare și îndreptățite să beneficieze de aceste prestații prin intermediul sistemului public de asigurări sociale se plătesc prin intermediul instituțiilor penitenciare. Instituțiile penitenciare vor încheia, în acest sens, contract cu Casa Națională de Asigurări Sociale.

(3) Prestațiile sociale, cu excepția celor indicate la alin. (1) și (2), acordate persoanelor îndreptățite să beneficieze de aceste prestații prin intermediul sistemului public de asigurări sociale se plătesc prin modalitatea de plată selectată de beneficiar și disponibilă în cadrul Serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay).

(4) Prestațiile sociale se distribuie la domiciliu pentru persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități și persoanele care, din cauza stării de sănătate, nu le pot primi în mod independent la oficiile prestatorilor de servicii de plată.

Art. 8. – (1) Prestațiile pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă a salariaților prin tratament balneosanatorial în instituții specializate se finanțează de către Casa Națională de Asigurări Sociale de la bugetul asigurărilor sociale de stat.

(2) Organizarea prevenirii îmbolnăvirilor și recuperării capacității de muncă a salariaților prin tratament balneosanatorial se efectuează de către Casa Națională de Asigurări Sociale, cu participarea sindicatelor și a patronatelor, în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern.

(3) Organizarea recuperării sănătății prin tratament balneosanatorial a beneficiarilor de drepturi realizate prin sistemul public de asigurări sociale, conform Legii nr. 190/2003 cu privire la veterani, precum și a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl, conform Legii nr. 909/1992 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl, se efectuează de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

(4) Organizarea odihnei și întremării sănătății copiilor se efectuează de către Casa Națională de Asigurări Sociale, cu participarea sindicatelor, în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern.

(5) Achiziția serviciilor prevăzute la alin. (2)–(4) se efectuează conform prevederilor Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice.

Art. 9. – (1) Comisioanele pentru serviciile de distribuire a prestațiilor sociale în calitate de drepturi finanțate de la bugetul de stat și de la bugetul asigurărilor sociale de stat nu vor depăși valoarea maximă de:

- a) 0,4% din suma distribuită la conturi de plăți;
- b) 0,7% din suma distribuită în numerar la ghișeu în localități urbane;
- c) 0,9% din suma distribuită în numerar la ghișeu în localități rurale;
- d) 1,2% din suma distribuită în numerar la domiciliul beneficiarilor;
- e) 0,25% din sumele eliberate în numerar de către bănci pentru distribuire prin intermediul Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”.

(2) După închiderea lunii de plată, Casa Națională de Asigurări Sociale transferă posesorului Serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) sumele aferente serviciilor de distribuire a prestațiilor sociale conform comisioanelor specificate la alin. (1), la prezentarea de către posesor a actelor de predare-primire lunare, în conformitate cu condițiile stipulate în contractele încheiate.

(3) Agenția de Guvernare Electronică va aproba condițiile contractuale privind prestarea, prin intermediul Serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay), a serviciilor de distribuire a prestațiilor sociale, inclusiv a celor de distribuire a prestațiilor sociale la domiciliu.

Art. 10. – (1) Comisioanele pentru serviciile de încasare de la populație a contribuțiilor de asigurări sociale de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat se achită de la bugetul de stat.

(2) Comisioanele specificate la alin. (1) vor fi restituite bugetului de stat de la bugetul asigurărilor sociale de stat în bază de contract încheiat între Ministerul Finanțelor și Casa Națională de Asigurări Sociale.

Art. 11. – (1) După ce beneficiarilor de pensii care locuiesc în centrele de plasament pentru persoane vârstnice și persoane cu dizabilități (adulte) ale Ministerului Muncii și Protecției Sociale li se plătesc 25% din pensiile lunare stabilite și se efectuează, după caz, rețineri conform documentelor executorii, sumele rămase din pensie se transferă de la Casa Națională de Asigurări Sociale către centrele de plasament pentru persoane vârstnice și persoane cu dizabilități (adulte), în baza listelor prezentate de acestea lunar, până la data de 10 a lunii în curs, și sunt utilizate pentru întreținerea pensionarilor în modul stabilit de Guvern.

(2) Centrele de plasament pentru persoane vârstnice și persoane cu

dizabilități (adulte) gestionate de Agenția Națională Asistență Socială în care Ministerul Muncii și Protecției Sociale are calitatea de fondator prezintă, trimestrial, Casei Naționale de Asigurări Sociale dări de seamă privind utilizarea conform destinației a sumelor rămase din pensiile transferate pentru aceste persoane.

Art. 12. – În conformitate cu Legea nr. 123/1998 cu privire la capitalizarea plăților periodice, Comisia de lichidare asigură, în mod prioritar, stingerea datoriilor întreprinderii ce se lichidează față de beneficiarii de pensii de dizabilitate sau de urmaș, stabilite în urma accidentelor de muncă sau a bolilor profesionale, prin virarea mijloacelor financiare către Casa Națională de Asigurări Sociale. În cazul în care întreprinderea nu dispune de mijloace financiare suficiente, aceste drepturi sunt plătite de succesorul de drept al întreprinderii în cauză, iar în lipsa acestuia – din bugetul de stat, în modul stabilit de Guvern.

Art. 13. – Quantumul ajutorului de deces acordat în condițiile Legii nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale este de 1 100 de lei.

Președintele Parlamentului

Sinteza bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023

Denumirea	Codul	Suma,mii lei
I. Venituri, total	1	38735604,7
<i>inclusiv transferuri de la bugetul de stat</i>	<i>19</i>	<i>17169869,3</i>
II. Cheltuieli, total	2+3	38735604,7
<i>inclusiv cheltuieli de personal</i>	<i>21</i>	<i>214425,6</i>
III. Sold bugetar	1-(2+3)	0,0
IV. Surse de finanțare, total	4+5+9	0,0
Active financiare	4	0,0
Datorii	5	0,0
Modificarea soldului de mijloace bănești	9	0,0
Sold de mijloace bănești la începutul perioadei	91	0,0
Sold de mijloace bănești la sfârșitul perioadei	93	0,0

**Subprogramele de cheltuieli ale bugetului
asigurărilor sociale de stat pe anul 2023**

Denumirea	Codul	Suma, mii lei		
		în total	inclusiv din:	
			bugetul asigurărilor sociale de stat	bugetul de stat
Cheltuieli, total		38735604,7	27833127,6	10902477,1
Protecția socială	90	38735604,7	27833127,6	10902477,1
Administrarea sistemului public de asigurări sociale	9002	307061,9	307061,9	
Protecția în caz de incapacitate temporară de muncă	9003	947508,7	947508,7	
Protecția persoanelor în etate	9004	25963387,9	20617214,3	5346173,6
Protecția în legătură cu pierderea întreținătorului	9005	508430,9	400449,6	107981,3
Protecția familiei și copilului	9006	4061940,7	2865160,6	1196780,1
Protecția șomerilor	9008	49055,7	48944,2	111,5
Protecția socială a persoanelor cu dizabilități	9010	4566650,9	2616788,3	1949862,6
Susținerea suplimentară a unor categorii de populație	9011	152964,5		152964,5
Protecția socială în cazuri excepționale	9012	1565082,5		1565082,5
Protecția socială a unor categorii de cetățeni	9019	613521,0	30000,0	583521,0

**Tipuri de prestații sociale acordate unor categorii de populație
a căror finanțare se efectuează de la bugetul de stat prin intermediul
Casei Naționale de Asigurări Sociale**

1. Alocație socială de stat pentru unele categorii de cetățeni.
2. Alocație lunară de stat pentru unele categorii de populație.
3. Alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere, acordată persoanelor care îngrijesc, însoțesc și supraveghează la domiciliu un copil cu dizabilități severe în vârstă de până la 18 ani, persoanelor cu dizabilități severe din copilărie, persoanelor cu dizabilități severe nevăzătoare și persoanelor cu dizabilități severe imobilizate la pat din rândul persoanelor care au contractat dizabilitatea ca urmare a participării la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl.
4. Alocație lunară de stat pentru unii beneficiari de pensii stabilite în sistemul public de pensii și pentru unele categorii de populație conform Legii nr. 1591/2002 privind protecția socială suplimentară a unor beneficiari de pensii, stabilite în sistemul public de asigurări sociale.
5. Alocație de stat pentru merite deosebite față de stat.
6. Indemnizație unică la nașterea copilului.
7. Indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului cu vârsta de până la 2 ani.
8. Bilete de tratament balneosanatorial, compensații și ajutoare materiale pentru cetățenii care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la C.A.E. Cernobîl, pentru colaboratorii subdiviziunilor cu risc deosebit care au contractat boala actinică ori o dizabilitate:
  - a) bilete gratuite la instituțiile balneosanatoriale, iar în cazul în care nu există posibilitatea de acordare a biletului – compensație bănească în mărimea costului mediu al biletului:
    - persoanelor cu dizabilități și participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl în anii 1986–1990;
    - colaboratorilor subdiviziunilor cu risc deosebit care au contractat boala actinică sau o dizabilitate;
    - copiilor participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, născuți după anul 1986;
  - b) compensație unică pentru prejudiciul adus sănătății persoanelor cu dizabilități din rândul participanților la lichidarea consecințelor catastrofei de la C.A.E. Cernobîl, persoanelor care au suferit de pe urma experiențelor nucleare, avariilor cu radiație ionizată și a consecințelor acestora la obiective atomice civile sau militare;
  - c) compensație unică pentru familiile care și-au pierdut întreținătorul ca urmare a catastrofei de la C.A.E. Cernobîl;

d) ajutor material unic anual pentru însănătoșire, destinat cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la C.A.E. Cernobîl și colaboratorilor subdiviziunilor cu risc deosebit care au contractat boala actinică sau o dizabilitate:

- persoanelor cu dizabilități;
- participanților la lichidarea consecințelor catastrofei de la C.A.E. Cernobîl în anii 1986–1987;
- participanților la lichidarea consecințelor catastrofei de la C.A.E. Cernobîl în anii 1988–1990;

e) ajutor material unic anual pentru copiii care și-au pierdut întreținătorul ca urmare a catastrofei de la C.A.E. Cernobîl;

f) compensație anuală pentru concediul suplimentar (de 14 zile) pentru cetățenii care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl, pentru colaboratorii subdiviziunilor cu risc deosebit care au contractat boala actinică sau o dizabilitate;

g) compensație bănească lunară în schimbul asigurării cu produse alimentare și suplimente alimentare care să contribuie la eliminarea radionuclizilor din organism.

9. Bilete de tratament balneosanatorial sau compensație bănească în locul biletelor, conform Legii nr. 190/2003 cu privire la veterani, pentru beneficiarii de drepturi realizate prin sistemul public de asigurări sociale.

10. Ajutor de deces pentru persoanele neasigurate.

11. Indemnizație viageră pentru sportivii de performanță și antrenorii sportivilor de performanță.

12. Ajutor social.

13. Plăți periodice capitalizate.

14. Ajutor pentru perioada rece a anului.

15. Suport financiar de stat pentru unii beneficiari de pensii și de alocații sociale.

16. Bilete de odihnă și întremare a sănătății copiilor.

17. Indemnizație lunară de suport pentru creșterea, până la vârsta de 3 ani, a copiilor gemeni sau a mai multor copii născuți dintr-o singură sarcină.

18. Alocație de integrare sau reintegrare profesională pentru șomerii cu statut special.

19. Suport financiar unic pentru beneficiarii de pensii și alocații sociale de stat.

20. Indemnizație pentru urmașii personalului medical decedat ca urmare a desfășurării activității medicale în lupta cu COVID-19.

Notă informativă
la proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat
pe anul 2023

Introducere

Proiectul legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 este elaborat conform prevederilor Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, Legii nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, altor acte normative, ce țin de domeniul protecției sociale de stat.

Principalii indicatori ai proiectului bugetului asigurărilor sociale de stat sunt reflectați în anexa nr. 1 la proiectul legii „Sinteza bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023”.

Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat sunt incluse în programul 90 „Protecția socială” și repartizate pe subprogramele reflectate în anexa nr. 2 la proiectul legii „Subprogramele de cheltuieli ale bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023”.

Prognoza indicatorilor generali ai bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 a fost efectuată în baza actelor normative în vigoare, măsurilor noi de politici propuse de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, analizei tendințelor și performanțelor înregistrate în anii precedenți, prognozei indicatorilor macroeconomici, elaborați de către Ministerul Economiei.

Evoluția indicatorilor generali ai bugetului asigurărilor sociale de stat în anii 2020-2022 și asumările cu privire la estimările de venituri și cheltuieli pe anul 2023 (proiect) sunt reflectate în următorul tabel:

*Evoluția indicatorilor generali ai bugetului asigurărilor sociale de stat
în anii 2020-2023*

Indicatorii	Unitate a de măsură	2020 executat	2021 executat	2022 aprobat	2022 precizat	Proiect 2023
Venituri	<i>mil. lei</i>	24285.6	27246.8	31224.2	34200.6	38735,6
<i>Devieri +/- față de anul precedent</i>	<i>mil. lei</i>	2537.2	2961.2	3977.4	6953.8	4535,0
	%	111.7	112.2	114.6	125.5	113,3
<i>Ponderea în PIB</i>	%	12.2	11.3	11.2	12.3	12.5
Cheltuieli	<i>mil. lei</i>	24244.4	27186.8	31224.2	34200.6	38735,6
<i>Devieri +/- față de anul precedent</i>	<i>mil. lei</i>	2642.1	2942.4	4037.4	7013.8	4535,0
	%	112.2	112.1	114.9	125.8	113,3
<i>Ponderea în PIB</i>	%	12.1	11.2	11.2	12.3	12.5
Deficit (-) / Excedent (+)	<i>mil. lei</i>	41.2	60.0	0.0	0.0	0,0
<i>Devieri +/- față de anul precedent</i>	<i>mil. lei</i>	-104.8	18.8	0.0	0.0	0,0

La efectuarea prognozei indicatorilor bugetului asigurărilor sociale de stat au fost utilizați indicatori macroeconomici (elaborați la data de 23.11.2022):

Prognoza indicatorilor macroeconomici pentru anii 2022-2025

Indicatorii	Unitatea de măsură	2022	2023	2024	2025
Produsul intern brut nominal	mild.lei	278,2	308,8	335,4	360,3
față de anul precedent în prețuri comparabile	%	97,0	102,0	103,5	104,0
Indicele prețurilor de consum la sfârșitul anului	%	134,6	106,7	105,6	105,0
Salariul nominal mediu lunar	lei	10280	11700	13000	14350
față de anul precedent	%	114,5	113,8	111,1	110,4
Fondul de remunerare a muncii	mild. lei	77,3	88,6	98,9	109,6
față de anul precedent	%	115,2	114,6	111,7	110,8

Proiectul bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2023

Bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 a fost estimat la venituri și la cheltuieli în sumă de 38735604,7 mii de lei și este balansat, ținând cont de mijloacele bugetului de stat în sumă de 6166426,9 mii lei, destinate acoperirii deficitului de mijloace proprii.

VENITURI

Veniturile totale bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2023 se estimează la nivel de 38735604,7 mii lei, cu o creștere în sumă de 7511364,0 mii lei sau cu 24,1% în raport cu veniturile aprobate pe anul 2022, și cu 4535015,3 mii lei sau 13,3% mai mari comparativ cu veniturile precizate pe anul 2022.

Ponderea veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat în PIB, estimate pentru anul 2023, va constitui 12,5%.

În structura veniturilor totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2023, resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat vor constitui 55,7%, iar transferurile de la bugetul de stat – 44,3%.

Prognoza contribuțiilor de asigurări sociale de stat pe anul 2023 a fost efectuată ținându-se cont de:

- baza de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, datorate de către angajatori;
- tarifele contribuțiilor de asigurări sociale de stat, prevăzute în anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale;
- nivelul executării contribuțiilor și altor venituri în anii precedenți;
- prognoza indicatorilor macroeconomici pentru anii 2022-2025, elaborată de către Ministerul Economiei;
- aplicarea mecanismului de indexare cu creșterea medie anuală a salariului prognozată pentru anul precedent, a taxei fixe anuale, datorate de unele categorii de plătitori prevăzute în anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, care în anul 2023 va constitui 14700 lei.
- aplicarea unei taxe fixe anuale în cuantum de 27772 lei, determinată conform aceluiași mecanism de indexare, pentru asigurarea liber profesioniștilor din domeniul justiției (avocați, notari, executori judecătorești, etc.)

Persoanele fizice, care nu se regăsesc în categoriile plătitorilor de contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, vor plăti taxa fixă anuală de 14700 lei pentru asigurarea pe bază de contract individual încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale, iar în cazul persoanelor fizice - proprietari sau arendași de terenuri agricole, ce prelucrează terenurile în mod individual, taxa fixă anuală respectivă va constitui 3744 lei.

„Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii” au fost prognozate în sumă de 21164035,4 mii lei, cu o creștere cu 2796297,2 mii lei (15,2%) față de suma contribuțiilor aprobate pentru anul 2022 și cu 2610997,2 mii lei.

Alte venituri au fost prognozate în sumă de 401700,0 mii lei, din care, veniturile din impozitul unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației constituie 397100,0 mii lei și alte venituri (dobânzi, amenzi și alte venituri) – 4600,0 mii lei.

Transferurile primite în cadrul bugetului public național, prognozate pentru anul 2023 au fost incluse la compartimentul „Venituri” în volum de 17169869,3 mii lei, cu o creștere de 4619856,8 mii lei sau 36,8% față de suma aprobată pe anul 2022 și cu 1867508,1 sau 12,2% față de suma precizată pe anul 2022 și includ:

- transferurile curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat, care au fost estimate pornind de la necesarul de mijloace financiare pentru asigurarea plății unor tipuri de prestații sociale (*de asistență socială*) și altor plăți, a căror finanțare, conform legislației, se efectuează din bugetul de stat, în sumă de 11003442,4 mii lei;
- transferurile curente primite cu destinație generală între bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat, care reprezintă necesarul de mijloace financiare pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat, în sumă de 6166426,9 mii lei.

Veniturile totale au fost estimate pentru anii 2024-2025 în sumă de 42607839,8 mii lei și respectiv 45720200,3 mii lei, inclusiv *Transferurile primite în cadrul bugetului public național* – 18487839,8 mii lei și 19060000,3 mii lei.

CHELTUIELI

Cheltuielile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2023, incluse în **programul 90 „Protecția socială”**, au fost prognozate în sumă de 38735604,7 mii lei sau cu o creștere cu 7511364,0 mii lei sau cu 24,1 la sută în raport cu cheltuielile aprobate pentru anul 2022, și cu 4535015,3 mii lei sau 13,3% mai mari comparativ cu cheltuielile precizate pe anul 2022.

Ponderea cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat în PIB, estimate pentru anul 2023, va constitui 12,5%.

Determinarea volumului cheltuielilor a fost efectuată în baza analizei dinamicii contingentului beneficiarilor de prestații sociale și mărimilor medii a acestora, cu aplicarea indicatorilor macroeconomici, prognozați de către Ministerul Economiei, precum și reieșind din legislația de domeniu în vigoare, inclusiv cu modificările operate în legislația în domeniul protecției sociale pe parcursul anului 2022, care au continuitate în anii următori:

- acordarea, începând cu 01 octombrie 2022 a indemnizații lunare pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 2 ani (persoanelor asigurate și neasigurate) în mărime de 1000 lei;
- majorarea, începând cu 01 octombrie 2022 a cuantumului indemnizației lunare de suport pentru creșterea până la vârsta de 3 ani a copiilor gemeni sau mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină de la 370 lei până la 500 lei;
- acordarea dreptului la o opțiune nouă persoanelor asigurate care se află în concediul pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani: de beneficiere de indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului pentru o perioadă de 12 luni în cuantum de 90% din baza de calcul;
- majorarea, începând cu 01 ianuarie 2023 a cuantumului indemnizației unice la nașterea copilului de la 10068 lei până la 10932 lei sau cu 864 lei, care a fost estimat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, conform legislației în vigoare, în baza valorii monetare a coșului minim de bunuri necesar la nașterea copilului.

Totodată, la determinarea volumului de cheltuieli s-a ținut cont de capacitatea de acoperire a cheltuielilor cu indexarea prestațiilor sociale în anul 2023, în lipsa creșterii finanțării deficitului format la Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat pe drepturile asigurate. Procentul creșterii veniturilor proprii ale bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023 este estimat la 14,1%.

Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat, prognozate pentru Programul 90 „Protecția socială” sunt repartizate pe cele 10 subprograme, administrate de către Casa Națională de Asigurări Sociale, care includ activități finanțate atât din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat, cât și din transferuri de la bugetul de stat.

Cheltuielile destinate activităților finanțate din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat au fost prognozate pentru anul 2023 în sumă de 27833127,6 mii lei, cu o pondere în cheltuielile totale de 71,9%. Comparativ cu cheltuielile aprobate pentru anul 2022, cheltuielile respective, sunt în creștere cu 6153140,3 mii lei sau cu 28,4 la sută și cu 4040878,3 mii lei sau 17,0% față de suma precizată pe anul 2022.

Cheltuielile destinate activităților finanțate din contul transferurilor de la bugetul de stat au fost prognozate pentru anul 2023 în sumă de 10902477,1 mii lei, cu ponderea de 28,1%. Aceste cheltuieli sunt cu 1358223,7 mii lei sau cu 14,2% mai mari față de cheltuielile aprobate pe anul 2022 și cu 494137,1 mii lei sau 4,7% față de suma precizată pe anul 2022.

Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat, repartizate pe subprograme și activități, sunt reflectate în tabelul nr.2 „Structura bugetului asigurărilor sociale de stat pe subprograme de cheltuieli” – anexă la prezenta Notă informativă.

Indicatorii, în baza cărora au fost prognozate cheltuielile (numărul beneficiarilor și mărimile medii anuale ale pensiilor/ prestațiilor) sunt reflectați în Tabelul nr.4 „Informație privind numărul beneficiarilor de prestații sociale de la bugetul asigurărilor sociale de stat și mărimea medie” – anexă la prezenta Notă informativă.

Subprogramul 9002. „Administrarea sistemului public de asigurări sociale”

Subprogramul include cheltuielile aferente întreținerii CNAS și cele pentru mentenanța și dezvoltarea sistemului informațional "Protecția Socială" și a altor componente informaționale.

Pentru subprogramul respectiv pentru anul 2023 se prognozează cheltuieli în volum de 307061,9 mii lei, cu 54316,7 mii lei mai mult față de suma aprobată pentru anul 2022 și cu 43269,0 mii lei față de suma precizată pe anul 2022.

În totalul cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat prognozate pentru anul 2023, mijloacele financiare destinate *Administrării sistemului public de asigurări sociale* constituie 0,8% și sunt finanțate totalmente din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat.

Pentru activitatea „*Managementul autorităților administrative centrale*” (deviz de cheltuieli pentru întreținerea CNAS) pentru anul 2023 se prognozează cheltuieli în sumă de 284745,9 mii lei. Față de suma cheltuielilor aprobate pentru anul 2022, cheltuielile respective sunt cu 53716,7 mii lei mai mari și cu 39645,0 mii lei față de suma precizată pe anul 2022.

Pentru anul 2023 *Cheltuielile de personal* sunt estimate în sumă totală de 214425,6 mii lei, mai mult cu 29565,7 mii lei față de nivelul aprobat pe anul 2022 și cu 25578,2 mii lei comparativ cu cheltuielile precizate pe anul 2022. Cheltuielile de personal au fost prognozate în baza normelor salariale în domeniul salarizării, tarifelor contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii (29,0%), măsurilor de majorări salariale, aplicate în anul 2022, aprobarea noii structuri de reorganizare a instituției începând cu 01 noiembrie 2022, precum și propunerilor înaintate de Ministerul Finanțelor pentru limitele de cheltuieli de personal pentru anul 2023.

Cheltuielile pentru *Bunuri și servicii* sunt estimate în sumă totală de 49116,5 mii lei, cu 19434,0 mii lei mai mult față de nivelul aprobat și 15568,0 mii lei comparativ cu cheltuielile precizate pe anul 2022. Majorarea cheltuielilor se datorează creșterii semnificative a tarifelor de preț pentru consumul serviciilor energetice, servicii de transport, calculate în baza modificărilor ce intră în vigoare începând cu 01 octombrie 2022. Totodată, *Mijloace fixe*,

Stocuri de materiale circulante, Mărfuri și alte cheltuieli au fost estimate reieșind din necesitățile pentru desfășurarea activității CNAS.

Pentru activitatea **„Mentenanța și dezvoltarea Sistemului Informațional „Protecția Socială” și altor componente informaționale”** se prognozează cheltuieli sumă de 22316,0 mii lei, cu 600,0 mii lei mai mult față de cheltuielile aprobate pe anul 2022 și cu 3624,0 mii lei față de suma precizată pe anul 2022.

Devizul de cheltuieli pentru mentenanța și dezvoltarea sistemului informațional „Protecția Socială” și altor componente informaționale a fost elaborat în corespundere cu Formularul nr.5 „Propuneri de buget a cheltuielilor pentru tehnologii informaționale și comunicații TIC pentru anul 2023 și estimările pentru anii 2024 – 2025, coordonat și aprobat de Agenția de Guvernare Electronică la data de 21 septembrie 2022, inclusiv corelat în conformitate cu indicele prețurilor de consum prognozat pentru anul 2023.

Cheltuielile pentru subprogramul 9002. *„Administrarea sistemului public de asigurări sociale”* au fost estimate pentru anii 2024-2025 în sumă de 310537,0 mii lei și, respectiv, 314575,1 mii lei.

Subprogramul 9003. „Protecția în caz de incapacitate temporară de muncă”

Pentru acest subprogram se prognozează cheltuieli în volum de 947508,7 mii lei, ce constituie 2,4% din total cheltuieli, și sunt finanțate totalmente din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat. Față de cheltuielile aprobate pentru anul 2022 sunt cu 62143,5 mii lei sau cu 6,2 la sută mai mici, iar față de cele precizate pentru anul 2022 – cu 42917,9 mii lei sau cu 4,7 la sută mai mari.

Cheltuielile subprogramului sunt destinate următoarelor activități:

„Asigurarea dreptului la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau accidente nelegate de muncă” - 943213,5 mii lei sau cu 62332,2 mii lei sau 6,2% mai puțin față de suma aprobată pentru anul 2022, iar față de suma precizată pentru anul 2022 – cu 42966,8 mii lei sau cu 4,8 la sută mai mari.

„Acordarea dreptului la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de un accident de muncă sau de o boală profesională” - 4295,2 mii lei, sau cu 188,7 mii lei mai mult față de cheltuielile aprobate pentru anul 2022, iar față de cele precizate pentru anul 2022 – cu 48,9 mii lei sau cu 1,1 la sută mai mici.

Cheltuielile pentru subprogramul 9003. *„Protecția în caz de incapacitate temporară de muncă”* au fost estimate pentru anii 2024-2025 în sumă de 1052681,4 mii lei și, respectiv, 1162160,0 mii lei.

Subprogramul 9004. „Protecția a persoanelor în etate”

Volumul cheltuielilor prognozate pentru acest subprogram este de 25963387,9 mii lei, cu o pondere majoră de 67,1% în cheltuielile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat.

Conform sursei de finanțare, cheltuielile totale prognozate pe subprogram, se constituie din:

- resurse generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat - în sumă de 20617214,3 mii lei;
- transferuri de la bugetul de stat – în sumă de 5346173,6 mii lei.

Fața de suma aprobată pentru anul 2022, cheltuielile sunt în creștere cu 6086778,6 mii lei sau 30,6%, iar comparativ cu suma precizată – cu 3850540,1 mii lei sau cu 17,4% care este influențată de următorii factori:

- dinamica numărului de beneficiari și a mărimilor medii ale pensiilor;
- următoarea etapă de reexaminare a pensiilor pentru limită de vârstă și anume: persoanelor, care au activat și au acumulat un stagiul de cotizare după realizarea dreptului la pensie mai mare de la 2 ani;
- indexarea pensiilor la 1 aprilie 2023.

Cheltuielile totale ale subprogramului dat sunt repartizate pe următoarele activități:

- *Asigurarea dreptului la pensie pentru limită de vârstă* – 19721869,0 mii lei sau cu 5062145,0 mii lei sau 34,5% mai mult față de suma aprobată pentru anul 2022 și cu 2946722,8 mii lei sau 17,6% mai mult față de cea precizată;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru vechime în muncă* – 618,6 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie unor categorii de angajați din aviația civilă* -75417,7 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru deputați* – 21445,7 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru membrii Guvernului* – 4179,4 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru funcționarii publici* – 356215,7 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru aleșii locali* – 29712,5 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru procurori* – 54516,7 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru colaboratorii vamali* – 197,6 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie unor categorii de angajați din domeniul culturii* – 956,8 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru judecători* – 88495,8 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie persoanelor care se află la întreținerea deplină a statului* – 9504,6 mii lei;

Asigurarea acoperirii diferenței până la pensia minimă pentru beneficiarii de pensii de asigurări sociale, finanțată din transferurile bugetului de stat în sumă de 2299009,0 mii lei, cu 98168,9 mii lei sau cu 4,1% mai puțin față de suma aprobată pe anul 2022, iar față de cea precizată – cu 123604,4 mii lei sau cu 5,7 la sută mai mari;

- *Asigurarea acoperirii cheltuielilor aferente perioadelor necontributive incluse în stagiul de cotizare* din contul transferurilor de la bugetul de stat 939362,7 mii lei, cu 304980,8 mii lei sau cu 48,1% mai mult față de suma aprobată pe anul 2022 și cu 218441,3 mii lei sau 30,3% mai mult față de cea precizată;
- *Asigurarea dreptului la pensie anticipată pentru limită de vârstă din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat* – 23477,3 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie anticipată pentru carieră lungă* – 474908,9 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie pentru vechime în muncă pensionarilor din rândul militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne* din contul transferurilor de la bugetul de stat – 1863499,9 mii lei, cu 448249,5 mii lei în creștere comparativ cu suma cheltuielilor aprobate pentru anul 2022 și cu 385275,8 mii lei comparativ cu cea precizată.

Cheltuielile pentru subprogramul 9004. „*Protecția a persoanelor în etate*” au fost estimate pentru anii 2024-2025 în sumă de 28753738,4 mii lei și, respectiv, 31007232,8 mii lei.

Subprogramul 9005. „*Protecția în legătură cu pierderea întreținătorului*”

Pentru subprogramul respectiv se prognozează cheltuieli în volum de 508430,9 mii lei - cu 68914,6 mii lei sau cu 15,7% mai mari față de suma aprobată pentru anul 2022 și cu 45431,1 mii lei sau 9,8% față de cea precizată.

Factorii creșterii cheltuielilor constituie dinamica numărului de beneficiari și a mărimilor medii ale pensiilor, precum și indexarea de la 1 aprilie 2023 a pensiilor și altor prestații sociale.

Din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat sunt prognozate cheltuieli în sumă de 400449,6 mii lei, cu 59922,7 mii lei sau cu 17,6% mai mult față de cheltuielile aprobate pe anul 2022 și cu 21727,6 mii lei sau cu 5,7% față de cele precizate.

Cheltuielile respective sânt destinate pentru următoarele activități:

- *Asigurarea dreptului la indemnizație de deces ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale* – 519,2 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la ajutor de deces pensionarului din sistemul public de asigurări sociale* – 35718,0 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la ajutor de deces persoanei asigurate* – 5136,9 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la ajutor de deces șomerului* - 1,1 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie de urmaș* – 321440,8 mii lei.
- *Acordarea indemnizației în cazul decesului unuia dintre soți* – 37633,6 mii lei.

Din mijloacele bugetului de stat sunt prognozate 107981,3 mii lei cu 8991,9 mii lei, 9,1% mai mult față de cheltuielile aprobate pe anul 2022 și cu 23703,5 mii lei sau 28,1% față de cele precizate, și sunt destinate următoarelor activități:

- *Susținerea în caz de deces a persoanelor neasigurate* – 4657,1 mii lei.
- *Asigurarea dreptului la pensie de urmaș pensionarilor din rândul militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne* – 85415,5 mii lei;
- *Susținerea financiară în caz de deces a pensionarilor din rândul militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne* – 3918,0 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la indemnizații urmașilor personalului medical decedat în lupta cu COVID-19* – 13990,7 mii lei.

Cheltuielile pentru subprogramul 9005. „*Protecția în legătură cu pierderea întreținătorului*” au fost estimate pentru anii 2024-2025 în sumă de 560356,8 mii lei și, respectiv, 602490,7 mii lei.

Subprogramul 9006. „*Protecția a familiei și copilului*”

Pentru subprogramul dat se prognozează cheltuieli în volum de 4061940,7 mii lei, cu 871249,0 mii lei sau 27,3% mai mari față de suma aprobată pentru anul 2022 și cu 911485,1

mii lei sau 28,9% față de cea precizată, și constituie în anul 2023 - 10,5% din total cheltuieli pe program.

Creșterea cheltuielilor este influențată de dinamica beneficiarilor și mărimilor medii a prestațiilor, de prognoza indicatorilor macroeconomici elaborată de către Ministerul Economiei, precum și de modificările operate în legislație pe parcursul anului 2022.

Cheltuielile pentru activitățile finanțate din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat au fost prognozate în sumă de 2865160,6 mii lei și sunt destinate pentru următoarele activități:

- *Susținerea financiară a familiei pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, persoanelor asigurate* – 1222526,9 mii lei;
- *Indemnizația pentru creșterea copilului de la data acordării concediului pentru îngrijirea copilului pentru o perioadă de 24 luni* – 591996,6 mii lei;
- *Indemnizația pentru creșterea copilului de la data acordării concediului pentru îngrijirea copilului pentru o perioadă de 12 luni* – 211198,1 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la indemnizație de maternitate* – 806815,4 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la indemnizație paternală tatălui asigurat* – 32623,6 mii lei.

Cheltuielile pentru activitățile finanțate din transferuri de la bugetul de stat au fost prognozate în sumă de 1196780,1 mii lei și includ:

- *Organizarea odihnei de vară a copiilor și adolescenților* - 9000,0 mii lei;
- *Susținerea financiară a familiei la nașterea copilului* – 382591,4 mii lei;
- *Susținerea financiară a familiei pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani* – 786774,1 mii lei;
- *Susținerea familiei pentru creșterea până la vârsta de 3 ani a copiilor gemeni sau a mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină, persoanelor asigurate și neasigurate* din contul transferurilor de la bugetu Protecția a familiei și copilului 1 de stat – 18414,6 mii lei.

Cheltuielile pentru subprogramul 9006. „*Protecția a familiei și copilului*” au fost estimate pentru anii 2024-2025 în sumă de 4493011,5 mii lei și, respectiv, 4898791,5 mii lei.

Subprogramul 9008. „*Protecția a șomerilor*”

Pentru subprogramul respectiv sunt prognozate mijloace financiare în volum de 49055,7 mii lei și sunt cu 29707,5 mii lei sau cu 37,7% mai puțin față de cheltuielile aprobate pentru anul 2022, descreșterea determinată în cea mai mare parte de acordarea în anul 2022 a indemnizației pentru șomaj tehnic. Față de cheltuielile precizate pentru anul 2022 pentru subprogramul dat sunt în creștere cu 1716,2 mii lei sau cu 3,6 la sută.

Pentru *asigurarea dreptului la prestații de șomaj*, cu finanțare din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat au fost prognozate mijloace financiare în sumă de 48944,2 mii lei, cu 9702,7 mii lei mai puțin față de cheltuielile aprobate pentru anul 2022, iar față de cheltuielile precizate - cu 3965,9 mii lei mai mult.

Pentru acordarea *alocației de integrare sau reintegrare profesională a șomerilor cu statut special din localitățile din stânga Nistrului ale raionului Dubăsari* au fost prognozate cheltuieli în sumă de 111,5 mii lei.

Cheltuielile pentru subprogramul 9008. „*Protecția a șomerilor*” au fost estimate pentru anii 2024-2025 în sumă de 54512,8 mii lei și, respectiv, 60192,0 mii lei.

Subprogramul 9010. „*Protecția socială a persoanelor cu dizabilități*”

Pentru subprogramul respectiv sunt prognozate mijloace financiare în volum de 4566650,9 mii lei și constituie 11,7% din total pe program. Față de cheltuielile aprobate pe anul 2022, cheltuielile estimate sunt cu 721166,3 mii lei sau cu 18,8% mai mari și cu 574620,2 mii lei sau cu 14,4% față de cele precizate. Creșterea a fost condiționată de următorii factori:

- dinamica numărului de beneficiari și a mărimilor medii;
- indexarea de la 01 aprilie 2023.
- reexaminarea pensiilor de dizabilitate, stabilite după 01.01.1999, pentru pensionarii care au acumulat un stagiul de cotizare după realizarea dreptului la pensie de dizabilitate mai mare de 7 ani.

Activitățile finanțate din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat însumează 2616788,3 mii lei și din transferuri de la bugetul de stat – 1949862,6 mii lei și includ:

- *Asigurarea dreptului la pensie de dizabilitate* – 2604776,8 mii lei, cu 309339,0 mii lei sau 13,5% mai mult față de suma cheltuielilor aprobate pentru anul 2022 și cu 309861,0 sau 13,5% față de cele precizate;
- *Asigurarea dreptului la indemnizație de dizabilitate ca urmare a unui accident de muncă sau boală profesională* – 10754,8 mii lei;
- *Susținerea financiară în cazul îngrijirii persoanelor cu dizabilități* – 332826,0 mii lei;
- *Susținerea financiară a persoanelor în caz de dizabilitate sau deces survenită în urma accidentelor de muncă prin capitalizarea plăților periodice* - 2477,9 mii lei;
- *Susținerea financiară a persoanelor când nu se îndeplinesc condițiile pentru obținerea dreptului la pensie de asigurări sociale de stat (alocațiile sociale de stat) din contul mijloacelor bugetului de stat* – 1438846,2 mii lei, cu 344781,4 mii lei (31,5%) mai mult față de suma aprobată pentru anul 2022 și cu 199616,8 mii lei (16,1%) față de cea precizată;
- *Asigurarea cu pensii a cetățenilor care au participat la lichidarea urmărilor avariei de la C.A.E. Cernobîl și familiilor acestora* – 99652,8 mii lei;
- *Asigurarea cu pensii militarilor în termen și familiilor acestora* – 19535,9 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la pensie de dizabilitate pensionarilor din rândul militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne* – 57780,5 mii lei.

Cheltuielile pentru subprogramul 9010. „*Protecția socială a persoanelor cu dizabilități*” au fost estimate pentru anii 2024-2025 în sumă de 4913202,8 mii lei și, respectiv, 5194594,7 mii lei.

Subprogramul 9011. „*Susținerea suplimentară a unor categorii de populație*”

La subprogramul dat pentru anul 2023 se prognozează mijloace financiare în volum de 152964,5 mii lei, ce constituie 0,4% din total pe program și include activități finanțate din

contul transferurilor de la bugetul de stat pentru acordarea suportului financiar (180 lei/ 120 lei /100 lei) beneficiarilor de pensii al căror cuantum nu depășește 1500 de lei și beneficiarilor de alocații sociale.

Suma cheltuielilor este cu 71760,1 mii lei sau 31,9% mai mică față de suma aprobată pentru anul 2022 și cu 1035164,6 mii lei sau 87,1% față de cea precizată. Descreșterea este determinată în cea mai mare parte de acordarea în anul 2022 a a suportului financiar unic unor beneficiari de pensii și alocații sociale.

Cheltuielile pentru subprogramul 9011. „*Susținerea suplimentară a unor categorii de populație*” au fost estimate pentru anii 2024-2025 în sumă de 152721,3 mii lei și, respectiv, 152478,0 mii lei.

Subprogramul 9012. „*Protecția socială în cazuri excepționale*”

Pentru acest subprogram, pentru anul 2023 de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale au fost prognozate cheltuieli în volum de 1565082,5 mii lei, ce constituie 4,0% din cheltuielile totale ale programului și este finanțat totalmente din bugetul de stat. Față de cheltuielile aprobate pentru anul 2022, cheltuielile respective sunt cu 63633,5 mii lei sau 3,9% mai mici, iar față de cele precizate – cu 136232,4 mii lei sau cu 9,5 la sută mai mari. Mijloacele financiare sunt destinate pentru:

- *susținerea financiară a familiilor defavorizate prin acordarea ajutorului social* - în sumă de 795000,0 mii lei.
- *susținerea financiară a familiilor defavorizate prin acordarea ajutorului pentru perioada rece a anului* - în sumă de 770082,5 mii lei.

Cheltuielile pentru subprogramul 9012. „*Protecția socială în cazuri excepționale*” au fost estimate pentru anii 2024-2025 în sumă de 1693014,3 mii lei și, respectiv, 1694977,9 mii lei.

Subprogramul 9019. „*Protecția socială a unor categorii de cetățeni*”

La subprogramul respectiv sunt prognozate mijloace financiare în volum de 613521,0 mii lei și constituie 1,6% din total pe program. Față de cheltuielile aprobate pe anul 2022, cheltuielile estimate sunt cu 63816,6 mii lei sau cu 9,4% mai mici și cu 36032,1 mii lei sau cu 5,5% față de cele precizate. Descreșterea este condiționată, în cea mai mare parte de acordarea în anul 2022 a ajutorului material unic unor categorii de populației din rândul beneficiarilor de alocații lunare de stat.

Activitățile finanțate din resursele generale ale bugetului asigurărilor sociale de stat însumează 30000,0 mii lei și din transferuri de la bugetul de stat – 583521,0 mii lei și includ:

- *Asigurarea dreptului la tratament balneo-sanatorial (veteranilor)* – 71349,6 mii lei;
- *Asigurarea dreptului la tratament balneo-sanatorial a persoanelor asigurate* - 30000,0 mii lei;
- *Acordarea dreptului la alocație lunară integrală de stat beneficiarilor de pensii și alocații sociale, categorii de populație din stânga Nistrului* – 45569,4 mii lei;
- *Acordarea dreptului la alocații lunare de stat pentru merite deosebite față de stat* – 20208,2 mii lei;

- *Susținerea financiară a participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl și familiilor lor* – 86165,9 mii lei;
- *Acordarea dreptului la alocație lunară de stat unor categorii de populație din rândul beneficiarilor de pensii sau de alocații sociale de stat și familiilor lor* – 349939,5 mii lei;
- *Acordarea dreptului la indemnizație viageră sportivilor de performanță care s-au retras din activitatea sportivă și antrenorilor acestora* – 10288,4 mii lei.

Cheltuielile pentru subprogramul 9019. „*Protecția socială a unor categorii de cetățeni*” au fost estimate pentru anii 2024-2025 în sumă de 624063,5 mii lei și, respectiv, 632707,6 mii lei.

Pentru argumentarea economico-financiară a indicatorilor bugetului asigurărilor sociale de stat și asigurarea transparenței lor, la prezenta notă se anexează informații în formă de tabel:

1. Privind veniturile, cheltuielile și soldul bugetar, precum și sursele de finanțare ale bugetului asigurărilor sociale de stat, sunt reflectate în Tabelul nr.1 „Structura bugetului asigurărilor sociale de stat conform clasificăției economice”;
2. Privind structura subprogramelor de cheltuieli, se prezintă în Tabelul nr.2 „Structura bugetului asigurărilor sociale de stat pe subprograme de cheltuieli”;
3. Privind numărul beneficiarilor de prestații și mărimile medii ale acestora se prezintă în Tabelul nr.4 „Informație privind numărul beneficiarilor de prestații sociale de la bugetul asigurărilor sociale de stat și mărimea medie”;
4. Privind cheltuielile administrative și efectivul de personal se reflectă în Tabelul nr.5 „Informație privind cheltuielile administrative și efectivul de personal pe bugetul asigurărilor sociale de stat”.

Anexe la notă: 11 file.

Secretar de Stat

Vasile CUȘCA